

De uitspraak van de tweeklanken in het Nederlands:

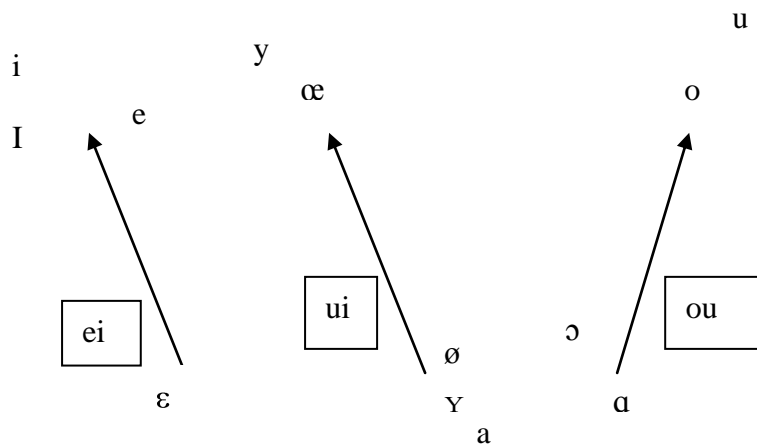
Nederlandse echte tweeklanken:

[au]	ouders, gauw
[ɛi]	ei, ij, mei, IJsselmeer
[œy]	uil, huilen

Tsjechische tweeklanken:

[eɥ], [aɥ] a [ou] – *leukémie, auto, koupelna*

Tabel die de uitspraak van de Nederlandse tweeklanken laat zien:

1) De uitspraak van de [œy]

In de woorden: **ui**, **luisteren**, **huis**, **uil**, **uitspraak**

Artikulace: „spodní čelist dolů, dopředu, nahoru a zpátky“

Časté chyby: **ui** – vysloveno jako **aj** – *luisteren x ajuin, ei x ui*
au – *ouders x huis*

1) Luister en zeg na:

ui	huis	bruin	
uit	buik	thuis	(buik – břicho)
luid	ajuin	uil	(ajuin – vlám. cibule)
muis	tuin	fruit	
huiswerk	sluis	suiker	(sluis – zdymadlo/šlajsna)

2) Luister en zeg na:

eieren – uien	oud - uit	
leiden – luiden	ouders – uiers	(leiden-vést, luiden-zníť, uiers-venena)
maïs – muis	louter – luider	(maïs-kukuřice, louter-skoro ne)
zuil – zeil	hout – huid	(zuil-sloup, zeil-plavit se, hout-dřevo, huid-kůže)
spijt – spuit	lauw – lui	(spuit-injekce, lauw-vlažný, lui-líný)
brein – bruin	auto - uitgang	
reiken – ruiken	mauw – muis	(reiken-dosáhnout na, mauw-rukáv)

3) Lees de onderstaande zinnen voor:

- Ik maak mijn huiswerk altijd thuis. Dan ga ik uit.
- Teun, zit je in de tuin en eet je daar fruit?
- Een oude uil huult luid bij een sluis in de tuin.
- Peter drinkt lauwe thee en luiert bij zijn ouders buiten op een houten balkje.
- Hij ruikt mooie bloemengeur en hoort de vogels keihard fluiten.
- Koffie met melk en suiker? Nee, alleen met bruine suiker, alstublieft.
- Waar kom je vandaan? Uit Houten.

2) De knorrende klanken van het Nederlands

[ɣ] graag, vegen, Gouda, begrijpen – stemhebbend/znělé

[χ] lach, prachtig, slaperig, Mechelen – stemloos/neznělé

Noord Nederlands – „harde“ – ch – **znělá** velární frikativa

Zuid Nederlands – „zachte“ – ch – **neznělá** velární frikativa

CZ – **neznělá** velární frikativa – chaos, chleba - ale!: *abych byl* – může dát znělou realizaci podobnou nizozemskému „harde“ ch - [abɫɥbɪ]

Uitspraak van de harde ch – představte si, že si chcete odkašlat jako kuřáci, tedy „zachrčíte“ o čípek v krku.

1) Lees de onderstaande zinnen voor:

- Waar kom je vandaan? Uit Gelderland. En jij? Uit Gent.
- Waar ga je naartoe? Naar Gouda, ik ga Goudse kaas kopen.
- Ik ben mijn huiswerk vergeten, getverderrie.
- Is het echt gratis? Goh, geef mij dan gauw een pilsje.
- Geert is een geweldig gekke taalkundige.
- Ik wil geen grote chaos in de nachttrein naar Scheveningen.

3) De sjwa of de stomme e in het Nederlands [ə]

Beschrijving: středová samohláska, nachází se v nepřízvučných kontextech:

prefixy:	be-,ge	<i>bespreken, gegeven</i>
suffixy:	-lijk, -lijks, -ig	<i>moeilijk, dagelijks, prachtig</i>
sufix diminutiv:	-tje, -pje, -etje, -je, -kje	<i>pintje, boompje, enz</i>
-e a –en na konci slov:		<i>liefde, de, me, maken, slapen</i>
e v nepřízvučných slabikách		<i>aanbevelen, menukaart, medeklinker</i>

Artikulace: zhruba zvuk vatového slova „eh“. Sjwa se v češtině vyskytuje ve slovech typu *zmrzlina, smrt, Plzeň* tedy tam, kde je shluk souhlásek. Při pomalé výslovnosti nebo při poslechu operních či písňových recitálů si můžeme přítomnost tohoto zvuku dobře uvědomit: [zmərʒlɪna], [smərt], [pəlʒeɹ]

Časté chyby u českých mluvčích - [ə] vyslovené jako [ɛ]

- koncové –en – vyslovené jako [ɛn]

1) *Luister eerst naar de woorden en onderstreep de klanken die je als sjwa hoort. Zeg daarna de woorden na:*

me	te	stilte	(stilte-ticho)
je	begin	tante	
de	bespreken	geliefde	(geliefde-milovaný)
ze	geweldig	gedachte	(gedachte-myšlenka)
we	lente	behoefte	(behoefte-potřeba)

2) *Luister naar de woorden en zeg ze na:*

een	vervelend	gouden	beker
lelijk	leven	lezen	spreken
hebben	beter	moeder	vader
ongeluk	geval	pennen	paarden
handje	koninkje	prachtig	moeilijk
begrijp	menukaart	het	deze

3) *Luister naar de zinnen. Onderstreep de woorden met een sjwa. Lees daarna de zinnen voor:*

- Kom je per trein of te voet?
- Ik ben echt ontevreden met mijn resultaat.
- De mooie grote oude uil ging vanochtend dood. Jammer.
- Het vervelende kindje van de buurman wilde dat ik hem een biertje gaf! Ongelofelijk!
- Docenten zijn net engelen. Ze zijn geduldig, lief, af en toe maken ze de studenten bang omdat ze willen dat hun uitspraak uiteindelijk perfect Nederlands of Vlaams klinkt.
- Lange zinnen zijn een beetje eng.